

 Fundusze Europejskie

Dwa dokumenty - jedna historia: Jak spóźnie przygotować sprawozdanie roczne i raport końcowy DNSH - w ramach FENIKS

9 czerwca 2026

**Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko**

**Rzeczpospolita
Polska**

**Dofinansowane przez
Unię Europejską**

PLAN PREZENTACJI

1. Zasada DNSH – wstępne informacje
2. Ocena dla typów na etapie programu FENIKS
3. Wymogi z Umowy o Dofinansowanie
4. Dokumenty stanowiące podstawę do sporządzenia sprawozdania / raportu DNSH w FENIKS
5. Najczęściej spotykane uchybienia
6. Dobre praktyki
7. Dyskusja

	Cel środowiskowy	Dana działalność wyrządza znaczące szkody jeżeli
	ŁAGODZENIE ZMIAN KLIMATU	prowadzi do znaczących emisji gazów cieplarnianych
	ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU	prowadzi do nasilenia niekorzystnych skutków obecnych i oczekiwanych, przyszłych warunków klimatycznych, wywieranych na tę działalność lub na ludzi, przyrodę lub aktywa
	ODPOWIEDNIE UŻYTKOWANIE I OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH I MORSKICH	szkodzi dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód podziemnych; lub dobremu stanowi środowiska wód morskich
	GOSPODARKA O OBIEGU ZAMKNIĘTYM, W TYM ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW I RECYKLING	prowadzi do znaczącego braku efektywności w wykorzystywaniu materiałów lub w bezpośrednim lub pośrednim wykorzystywaniu zasobów naturalnych, lub do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, lub jeżeli długotrwałe składowanie odpadów może wyrządzać znaczące i długoterminowe szkody dla środowiska
	ZAPOBIEGANIE I KONTROLA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA, WODY LUB ZIEMI	prowadzi do znaczącego wzrostu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub ziemi
	OCHRONA I ODTWARZANIE BIORÓŻNORODNOŚCI I EKOSYSTEMÓW	w znacznym stopniu szkodzi dobremu stanowi i odporności ekosystemów lub jest szkodliwa dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii

Wymogi związane z oceną potwierdzenia realizacji Projektu zgodnie z zasadą DNSH

Beneficjent zapewnia zgodność Projektu z zasadą DNSH. Beneficjent zobowiązany jest do bieżącego gromadzenia informacji, danych oraz dokumentacji, które stanowią potwierdzenie realizacji Projektu zgodnie z zasadą DNSH.

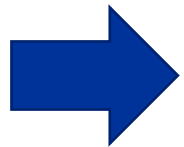
2. Beneficjent zobowiązuje się do opracowywania okresowego sprawozdania potwierdzającego realizację Projektu zgodnie z zasadą DNSH w okresie realizacji Projektu, każdorazowo w terminie do 31 grudnia oraz złożenia raportu końcowego najpóźniej wraz z wnioskiem o płatność końcową. W okresowym sprawozdaniu i raporcie końcowym Beneficjent powinien przedstawić wykaz dowodów potwierdzających zawarte w ww. dokumentach informacje.
3. Raport końcowy, o którym mowa w ust. 2, zawierał będzie w szczególności podsumowanie informacji dotyczących zgodności Projektu z zasadą DNSH oraz informacje, o zgodności z zasadą DNSH, w zakresie działań, których realizacja odbywać się będzie na etapie eksploatacji Projektu.
4. Niezależnie od dokumentów wskazanych w ust. 2, Beneficjent na wezwanie Instytucji Pośredniczącej przekazuje niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 14 dni, informacje, dane oraz dokumentację, o których mowa w ust.1.
5. Przekazanie, o którym mowa w ust. 4, może nastąpić poprzez udzielenie dostępu do elektronicznej bazy danych zawierającej informacje, dane oraz dokumentację o których mowa w ust.1 oraz ust. 2.

Terminy są
ustalane
indywidualnie

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

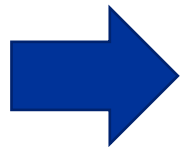
**Załącznik do Wniosku o dofinansowanie w ramach
FEnIKS - Zgodność projektu z regulacjami ochrony
środowiska i wymogami klimatycznymi**

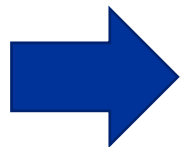
5. Zgodność projektu z zasadą „nie czyń poważnych szkód” środowisku tj. „do no significant harm” (DNSH) (max 6000 znaków)

Zgodność z zasadą „nie czyń poważnych szkód” środowisku weryfikowana jest na poziomie Programu FEnIKS. W celu potwierdzenia zgodności należy wypełnić pole tekstowe.

W ramach potwierdzenia spełnienia zasady „nie czyń poważnych szkód” należy odnieść się do odpowiednich fragmentów opracowania pt. „Analiza spełniania zasady „nie czyń poważnej szkody” (DNSH), w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) nr 2020/852 dla projektu dokumentu pn. Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027” i zamieszczonych w niej ustaleń dla poszczególnych typów projektów.

Załącznik 3.4. Wykaz dokumentów gromadzonych w celu potwierdzenia spełnienia zasady DNSH w całym cyklu życia inwestycji

Dokumenty środowiskowe np.: decyzja środowiskowa/ponowna ooś, analiza klimatyczna, PnB (o ile dotyczy)

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko

Analiza spełniania zasady „nie czyń poważnej szkody” (DNSH), w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) nr 2020/852 dla projektu dokumentu pn. Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027

https://www.pois.gov.pl/media/108045/ocena_DNSH_FEnIKS_2021-2027.pdf

Analizy spełniania zasady „nie czyń poważnej szkody” (DNSH), w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) nr 2020/852 dla projektu dokumentu pn. Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027

Ocena merytoryczna – kiedy tak?

Sprawozdanie okresowe powinno dotyczyć tylko **tych celów środowiskowych zasady DNSH, dla których była wymagana ocena merytoryczna**

Zgodnie z dokumentem:

https://www.pois.gov.pl/media/108045/ocena_DNSH_FEnIKS_2021-2027.pdf

Formularz tabelaryczny dla Etapu 1 oceny zgodności z zasadą DNSH

Proszę wskazać, które z poniższych celów środowiskowych wymagają merytorycznej oceny DNSH dla projektu	TAK	NIE	Uzasadnienie, jeśli wybrano "NIE"
Łagodzenie zmian klimatu			
Adaptacja do zmian klimatu			
Odpowiednie użytkowanie i ochrona zasobów wodnych i morskich			
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling			
Zapobieganie i kontrola zanieczyszczeń powietrza, wody lub ziemi			
Ochrona i odtwarzanie bioróżnorodności i ekosystemów			

II etap oceny
Szczegółowe wyjaśnienie oparte na dowodach

8. Cel szczegółowy 2.8 Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej

8.2.6. Ocena 2.8.6 Budowa węzłów przesiadkowych

Tabela 116. Lista kontrolna do oceny obszaru 2.8.6

2.8.6 Budowa węzłów przesiadkowych			
Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”	tak	nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działania wspierane w ramach środka (budowa węzłów przesiadkowych w tym parkingów P&R) będą przyczyniać się do promocji transportu publicznego, w tym również czystego transportu miejskiego, które charakteryzują się odpowiednio mniejszą lub zerową emisją gazów cieplarnianych, w stosunku do transportu indywidualnego.
Adaptacja do zmian klimatu		X	W ramach projektowania węzłów przesiadkowych uwzględniony jest sposób zapewniający całkowitą odporność na ekstremalne zjawiska pogodowe, w tym dotyczy to parametrów technicznych infrastruktury, a także zapewnienia komfortu osób korzystających z niej.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	X		
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Inwestycje nie mają znaczącego przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy, związanego z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami w całym jego cyklu życia. Inwestycje nie doprowadzą do znacznego zwiększenia wytwarzania odpadów, jednakże w ramach budowania węzłów mogą powstawać nieznaczące ilości odpadów. Przewiduje się stosowanie środków służących gospodarowaniu odpadów, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami. Podejmowane będą starania na rzecz maksymalizacji wskaźnika (wagowo) odpadów budowlanych i rozbiórkowych innych niż niebezpieczne (z wyłączeniem naturalnie występujących materiałów, o których mowa w kategorii 17 05 04 w europejskim wykazie odpadów ustanowionym decyzją 2000/532/WE) wytworzonych na placu budowy, możliwych do ponownego użycia, recyklingu i innego odzysku materiałów, uwzględniając lokalne możliwości w tym zakresie jak również rodzaj i charakter danego projektu. Wobec powyższego środek nie przyczyni się do powstania poważnych i długoterminowych szkód dla środowiska w aspekcie gospodarki obiegu zamkniętego.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola	X		
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	X		

Tabela 117. Ocena merytoryczna obszaru 2.8.6 pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód” w odniesieniu do celów środowiskowych

2.8.6 Budowa węzłów przesiadkowych		
Pytania	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?		
Adaptacja do zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich: Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał: (i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub (ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?	X	Działalność wspierana w ramach środka nie ma znaczącego przewidywalnego wpływu na zrównoważone wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych i morskich, biorąc pod uwagę zarówno jej bezpośrednie, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. W przypadku wszystkich planowanych przedsięwzięć przewiduje się każdorazowo ich weryfikację pod kątem konieczności uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a także pod kątem konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, zgodnie z dyrektywą 2011/92/UE, tak aby na etapie planowania, realizacji, eksploatacji i likwidacji nie przyczyniały się one do istotnych oddziaływań na zasoby wodne.
Przejdźcie na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling: Czy oczekuje się, że środek: (i) prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu lub (ii) doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków lub (iii) spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym?		
Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?	X	Planowana infrastruktura ma przyczynić się do zwiększenia atrakcyjności transportu publicznego, co przyczyni się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza (m.in. pyłków (PM), tlenków azotu (NOx), tlenku węgla (CO), lotnych związków organicznych (LZO), węglowodorów (HC)) oraz zmniejszonej emisji hałasu w związku z ograniczeniem korzystania z indywidualnych środków transportu (samochodów z silnikami spalinyowymi). Redukcja zanieczyszczenia powietrza zmniejszy jego wpływ na zanieczyszczenie wody i gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów: Czy przewiduje się, że środek: (i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub (ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii?	X	Działalność wspierana w ramach środka nie ma znaczącego przewidywalnego wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów, biorąc pod uwagę zarówno jej bezpośrednie, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. Inwestycje będą realizowane w miastach, a ich wpływ na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów będzie ograniczony. Oddziaływanie inwestycji może wiązać się z koniecznością usuwania drzew i krzewów oraz zwiększeniem powierzchni biologicznie czynnej na terenie miasta. Pozytywny wpływ będzie związany ze zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń do powietrza, ograniczeniem emisji hałasu, co wyjaśniono w zakresie celu dot. zapobiegania zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby.

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko

Pkt 5 załącznika do WoD Zgodność projektu z zasadą „nie czyn poważnych szkód” środowisku tj. „do no significant harm” (DNSH)

... oraz informacje z
pozostałych punktów

Wniosek o dofinansowanie dla Programu Operacyjnego Fundusze Europejskiej na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko 2021-2027

Załącznik 3. Zgodność z prawem ochrony środowiska i wymogami klimatycznymi

Krajobrazu Fundacja EkoRozwoju) lub innym chroniącym zieleń w stopniu nie mniejszym niż ww.
"Standard (...)".

Jako rozwiązania ograniczające negatywne oddziaływanie projektu na środowisko oraz zmniejszające
jego ślad środowiskowy należy wskazać m.in. zobowiązanie wykonawcy robót do stosowania wszelkich
przepisów i norm związanych z zapewnieniem ochrony otoczenia naturalnego.

Dodatkowo wskazuje się na zamierzone do wykonania elementy w zakresie poprawy efektywności
energetycznej i OZE, tj. montaż latarni solaro-wiatrowych.

5. Zgodność projektu z zasadą „nie czyn poważnych szkód” środowisku tj. „do no significant harm” (DNSH)

Odnosząc się do zapisów „Opisowania pt. Analiza...” w kontekście typu zamierzonego projektu należy
wskazać na cel szczegółowy 2.8 Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako
elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz wyróżniony typ projektów 2.8.6
Budowa węzłów przesiadkowych. Poniżej przedstawia się odniesienie do poszczególnych celów
środowiskowych.

Cel 1 Łagodzenie zmian klimatu

Działania projektowe będą przyczyniać się do promocji transportu publicznego, który charakteryzuje się
mniejszą emisją gazów cieplarnianych, w stosunku do transportu indywidualnego. Tym samym, projekt
wpisuje się w niniejsze założenie, bowiem zakłada rozbudowę parkingów „park&ride” oraz „bike&ride”.
W ramach projektu zaplanowano stosowanie środków łagodzących zmiany klimatu w postaci montażu
oświetlenia OZE.

Przedmiotowy projekt wykazuje spójność z następującymi dokumentami strategicznymi, w których
poruszono zagadnienie wpływu projektów transportu miejskiego na zmiany klimatu i ich łagodzenie:

-z poziomu krajowego: „Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku”.

-z poziomu regionalnego: „Plan rozwoju infrastruktury transportowej w województwie dolnośląskim z
perspektywą do 2030

-poziomu lokalnego: „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2024-2027 z
uwzględnieniem perspektywy do 2030 r.”

Cel 2 Adaptacja do zmian klimatu

W ramach projektu uwzględnione zostanie zapewnienie odporności na ekstremalne zjawiska
pogodowe, w tym dotyczyć to będzie parametrów technicznych infrastruktury (nawierzchnia, obiekty), a
także zapewnienia komfortu osób korzystających z niej (tworzenie nasadzeń, które będą tworzyć m.in.
strefy zacienione oraz filtrować powietrze).

Tym samym, projekt wpisuje się w założenia, bowiem infrastruktura zostanie wybudowana zgodnie ze
standardami, normami technicznymi w celu zachowania trwałości i odporności na zmiany klimatu.
Zaplanowano wykorzystanie materiałów najwyższej jakości, odpornych na działanie czynników

Ocena merytoryczna – kiedy nie?

W przypadku celów, które nie wymagały oceny merytorycznej zalecamy wykorzystanie tekstu: **„Zgodnie z oceną przeprowadzoną w dokumencie *Ocena zgodności z zasadą DNSH dla programu FEnIKS 2021–2027*, przedmiotowy typ projektu nie wymagał przeprowadzenia oceny merytorycznej”**.

Forma sprawozdania DNSH: co musi zawierać i czy jest jeden „właściwy” wzór?

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Sprawozdanie potwierdzające realizację projektu zgodnie z zasadą DNSH²

Tytuł i numer WoD:

Beneficjent:

Data podpisania UoD

Zakres projektu

(należy także podać informację o ew. zmianach zakresu projektu po podpisaniu UoD)

Okres objęty sprawozdaniem

Data sporządzenia sprawozdania

Data rozpoczęcia i zakończenia realizacji projektu (dotyczy projektów infrastrukturalnych)

Imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej za przygotowanie sprawozdania

Podpis

<https://www.cupt.gov.pl/strefa-beneficjenta/wdrazanie-projektow/ochrona-srodowiska/zasada-dnsh/>

I. **Zgodność z celami środowiskowym zasady DNSH na etapie: przygotowania, realizacji i eksploatacji inwestycji zgodnie z dokumentem: „Analizy spełniania zasady „nie czyn poważnej szkody” (DNSH), w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) nr 2020/852 dla projektu dokumentu pn. Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027”³**

1. **Cel środowiskowy: Łagodzenie zmian klimatu**

Etap przygotowania inwestycji:

Podjęte działania	Wykaz dowodów / dokumentów potwierdzających

Etap realizacji inwestycji:

Podjęte działania	Wykaz dowodów / dokumentów potwierdzających

Etap eksploatacji inwestycji:

Podjęte działania	Wykaz dowodów / dokumentów potwierdzających

2. **Cel środowiskowy: Adaptacja do zmian klimatu**

Etap przygotowania inwestycji:

Podjęte działania	Wykaz dowodów / dokumentów potwierdzających

Etap realizacji inwestycji:

Podjęte działania	Wykaz dowodów / dokumentów potwierdzających

- Oddzielne informacje w zakresie każdego z sześciu celów środowiskowych DNSH
- Informacje dotyczące wszystkich podjętych działań i dowodów
- Informacje tylko w zakresie wykonanych działań i wytworzonych dowodów w danym okresie sprawozdawczym.
- Sprawozdanie okresowe powinno dotyczyć **tylko tych celów środowiskowych zasady DNSH, dla których była wymagana ocena merytoryczna**

³ https://www.pois.gov.pl/media/108045/ocena_DNSH_FEnIKS_2021-2027.pdf

Wyzwania i kwestie problematyczne

Przygotowywanie sprawozdania przez osobę nie mającą kontaktu z dokumentacją na etapie WoD

Podanie informacji, że zasada DNSH „nie dotyczy”

2. Cel środowiskowy: Adaptacja do zmian klimatu

Etap przygotowania inwestycji:

Podjęte działania	Wykaz dowodów / dokumentów potwierdzających
<i>Nie dotyczy</i>	<i>Nie dotyczy</i>

Etap realizacji inwestycji:

Podjęte działania	Wykaz dowodów / dokumentów potwierdzających
<i>Nie dotyczy</i>	<i>Nie dotyczy</i>

Etap eksploatacji inwestycji:

Podjęte działania	Wykaz dowodów / dokumentów potwierdzających
<i>Nie dotyczy</i>	<i>Nie dotyczy</i>

Dostosowanie informacji do rzeczywistego etapu zaawansowania projektu

1. Cel środowiskowy: łagodzenie zmian klimatu

Etap przygotowania inwestycji:

Podjęte działania	Wykaz dowodów / dokumentów potwierdzających ³
Promocja projektu jest tożsama z promocją zrównoważonego transportu. Zachęcanie do korzystania z transportu publicznego i rowerów poprzez udostępnienie parkingów P&R i rowerowych wpływa na zmniejszenie liczby samochodów w ruchu i redukuje emisje.	Wpisy na stronie internetowej, mediach społecznościowych, w Miejskim Biuletynie Informacyjnym i w prasie lokalnej.

Etap realizacji inwestycji: nie dotyczy – inwestycja nie weszła w fazę realizacji

Etap eksploatacji inwestycji: nie dotyczy - inwestycja nie weszła w fazę eksploatacji

Opis działań, które jeszcze nie zostały wykonane

Etap eksploatacji inwestycji:

Podjęte działania	Wykaz dowodów / dokumentów potwierdzających
Inwestycja zakończona odebrano 10 autobusów	<i>Faktura zakupu + protokół odbioru</i>

Brak wskazania nazw „dowodów”: dat i numerów decyzji, sprawozdań, protokołów, odbiorów

Łagodzenie zmian klimatu	<p>Etap realizacji</p> <ul style="list-style-type: none">• protokoły odbioru zakupionego taboru – <i>podpisano protokół częściowy, który potwierdza bezusterkowy odbiór 5 sztuk autobusów</i>• świadectwa homologacji zakupionych pojazdów (lub inny dokument, w którym będzie odniesienie się do stosowanego paliwa) – <i>Beneficjent jest w posiadaniu dokumentów do 5 sztuk autobusów</i>
--------------------------	--

Brak odniesienia się do deklarowanych działań w WoD

3. Cel środowiskowy: Odpowiednie użytkowanie i ochrona zasobów wodnych i morskich

Etap przygotowania inwestycji:

Podjęte działania	Wykaz dowodów / dokumentów potwierdzających
1. Przygotowanie inwestycji nie wywrze istotnego wpływu na pobliskie obszary Natura 2000. Inwestycja realizowana będzie poza obszarami Natura 2000, a najbliższy położony obiekt leży w odległości około 0,9 km. Przygotowanie inwestycji nie spowoduje pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków wyznaczonych w ramach Natura 2000.	1. Zał. 8. Deklaracja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska

ta informacja nie dotyczy tego celu środowiskowego. proszę odnieść się do dokumentów związanych z przygotowaniem projektu np. decyzja środowiskowa, pozwolenie wodnoprawne, dokumenty przetargowe ponadto – proszę zobaczyć załączniki do WoD

Etap realizacji inwestycji:

Podjęte działania	Wykaz dowodów / dokumentów potwierdzających
1. Nie prognozuje się negatywnych skutków oddziaływania przedsięwzięcia na ekologiczne i chemiczne elementy wpływające na wody powierzchniowe znajdujące się w obrębie inwestycji. Wody opadowe i roztopowe spływające z powierzchni utwardzonych odprowadzane będą do zbiornika retencyjnego, ścieki bytowe odprowadzane będą do sieci kanalizacji gminnej, zostaną wyznaczone miejsca magazynowania odpadów na utwardzonym terenie. a odpady będą	1. Zał. 2. Decyzja Środowiskowa I- 2. Zał. 4. Pozwolenie wodno-prawne nr dnia 16 sierpnia 2021 r.

dodatkowo proszę odnieść się do wykonania pozostałych działań z zał. 4.1 do WOD, mających na celu ochronę wód i zrównoważonego wykorzystania zasobów wodnych

Brak wskazania odniesienia się do dowodów wskazanych WoD

WoD

Odpowiednie użytkowanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	<p>Etap przygotowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Karta Informacyjna Przedsięwzięcia polegającego na budowie utwardzenia terenu - Wydana dnia . decyzja znak nie stwierdzającą potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia - Pozwolenie wodnoprawne (decyzja nr z dnia .). - Dokumentacja przetargowa potwierdzająca, iż zawarto w SIWZ wymóg dotyczący zgodności przedsięwzięcia z zasadą DNSH. - Deklaracja zgodności z ramową dyrektywą wodną 2000/60/WE. (Załącznik 4.3. do wniosku) <p>Etap realizacji:</p>
--	--

3. Cel środowiskowy: Odpowiednie użytkowanie i ochrona zasobów wodnych i morskich

⊕ Etap przygotowania inwestycji:

Podjęte działania	Wykaz dowodów / dokumentów potwierdzających
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nie prognozuje się skutków oddziaływania przedsięwzięcia na ekologiczne i chemiczne elementy wpływające na osiągnięcie celów środowiskowych JCWP i JCWPd, z uwagi na zastosowanie przedstawionych rozwiązań chroniących środowisko: wody opadowe i roztopowe spływające z powierzchni utwardzonych odprowadzane będą do zbiornika retencyjnego, odprowadzanie ścieków bytowych do kanalizacji gminnej, wyznaczenie miejsc magazynowania odpadów na utwardzonym terenie, przekazywanie wytwarzanych odpadów uprawnionym podmiotom. Spełnienie celów środowiskowych dla JCWPd nr PLGW200089 nie jest zagrożone. Przedsięwzięcie będzie położone poza strefami ochronnymi ujęć wód. 2. Inwestor otrzymał pozwolenie wodno-prawne na wykonanie urządzenia wodnego, tj. trawiastego rowu otwartego trapezowego. Dzięki powstaniu tego urządzenia inwestor będzie mógł odpowiednio zarządzać powstałym nadmiarem wody z terenu przedsięwzięcia. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zał. 2. Decyzja Środowiskowa I-12344667 2. Zał. 4. Pozwolenie wodno-prawne nr 234523452

Raport
DNSH

Brak wykazania dokumentów, których obecność nałożyła decyzja środowiskowa/ postanowienie ponowna ocena – np. raport z nadzoru przyrodniczego, dendrologicznego

listopad 2023 r., strony opracowania: 147-149;

- wydana przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach znak [redacted];
- wydana przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dn. [redacted], znak: [redacted], decyzja z dnia 18.01.2021 r. częściowo uchylająca i w pozostałym zakresie utrzymująca w mocy decyzję Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dn. 03.02.2020 r.;
- postanowienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie w związku z ponownym postępowaniem w sprawie oceny oddziaływania na środowisko uzgadniającymi realizację przedsięwzięć i określającymi warunki ich realizacji i eksploatacji (9 postanowień dla

wszystkich zamierzeń budowlanych w ramach przedsięwzięcia);

- pozwolenia na budowę wydane przez Wojewodę Mazowieckiego **V**

Etap realizacji inwestycji:

Podjęte działania	Wykaz dowodów / dokumentów potwierdzających
Dzienniki budowy prowadzone są dla 9 zamierzeń budowlanych; W 2025 roku rozpoczęły się odbiory częściowe; Sporządzane są raporty kwartalne;	<ul style="list-style-type: none"> • dziennik budowy, • protokoły odbioru częściowe robót budowlanych • Raport kwartalny do RDOŚ – wyniki pomiarów monitoringowych

Szczegółowe określenie „dowodów”

Etap realizacji inwestycji:

Podjęte działania	Wykaz dowodów / dokumentów potwierdzających
<p>1) Zrealizowano modernizację i budowę nowego systemu odwodnienia, aby wody roztopowe i opadowe z powierzchni utwardzonych były sprawnie przekazywane do szczelnej sieci kanalizacji deszczowej.</p> <p>2) Wykonano zbiorniki powyżej ul. retencjonujące wody opadowe m.in. z terenów pętli tramwajowo-autobusowej i parkingu, mające na celu odciążenie sieci w sytuacji wystąpienia skrajnych opadów.</p> <p>3) Zastosowano uszczelnienia i bariery wodoodporne w newralgicznych miejscach instalacji (np. elektroenergetyka).</p> <p>4) Dostosowano urządzenia elektryczne i energetyczne w zakresie szczelności oraz odporności na zalanie.</p> <p>5) Zastosowano materiały i technologie budowlane o podwyższonej odporności na działanie wody i wilgoci.</p>	<p>1. Dziennik budowy – ZAŁĄCZNIK 8</p> <p>2. Raporty wykonawcy robót z postępu prac - ZAŁĄCZNIK 9</p> <p>3. Dokumenty potwierdzające zastosowanie określonych rozwiązań zapewniających odporność infrastruktury na zmiany klimatu – protokoły odbioru częściowe/końcowe obiektów do użytkowania – ZAŁĄCZNIK 10</p>

Należy podać nr tomu i strony / nr wpisu w Dzienniku Budowy

Należy podać datę / numer protokołu wraz z podaniem strony lub numeru rozdziału

Etap realizacji inwestycji:

Podjęte działania	Wykaz dowodów / dokumentów potwierdzających
<ol style="list-style-type: none"> 1. Oszczędne korzystanie z zasobów, w tym zasobów wodnych. 2. Zapewnienie przenośnych toalet. 3. Wyposażenie magazynów, składów i baz transportowych w sprawne urządzenia gospodarki wodno-ściekowej. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. raport Wykonawcy zgodnie z PFU: Zadanie 1: raporty z postępu robót (listopad 2024 r. – kwiecień 2025 r.) Zadanie 2: raporty z postępu robót (listopad 2024 r. – kwiecień 2025 r.) Zadanie 3: raporty z postępu robót (maj 2024 r. – marzec 2025 r.) Program zapewnienia jakości robót (czerwiec 2024 r.) Zadanie 4: Protokół z rady budowy z dnia 29.01.2025 r. Zadanie 5: raporty z postępu robót (czerwiec 2024 r. – marzec 2025 r.)

WoD → dodatkowe punkty za nasadzenia drzew i pielęgnację zgodnie ze Standardami Ochrony Zieleni

4. Zgodność projektu z celem środowiskowym gospodarki o obiegu zamkniętym oraz ochrony przyrody

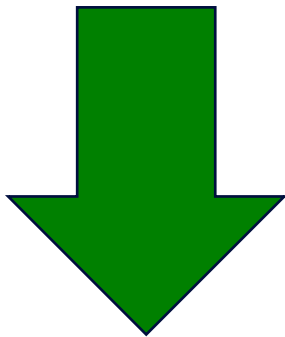
Planowane przedsięwzięcie nie będzie oddziaływać w istotny sposób na wody powierzchniowe i podziemne. Wody opadowe i roztopowe odprowadzane z terenów utwardzonych przed zrzutem będą podczyszczane w osadniku i separatorze i nie będą zawierać substancji zanieczyszczonych w ilościach przekraczających 100 mg/l zawiesin ogólnych, 15 mg/l węglowodorów ropopochodnych. Projekt zagospodarowania wód opadowych i roztopowych zapewni będzie rozszczelnienie nawierzchni wszędzie, gdzie jest to możliwe. Zostanie zapewnione opóźnienie spływu z grawitacyjnym przeprowadzeniem wód deszczowych przez teren zieleni. Realizacja powierzchniowej retencji przyczyni się do zrównoważonego gospodarowania wodami opadowymi, wpływając korzystnie na bilans ekologiczny miasta, poprawiając lokalny mikroklimat, zwiększając bioróżnorodność i poprawiając jakość wody. Na etapie eksploatacji przedsięwzięcia nie będą generowane ścieki przemysłowe. Prawidłowa prowadzona gospodarka wodno-ściekowa oraz gospodarka odpadami są wystarczające, aby uniknąć jakiegokolwiek oddziaływania na stan wód. Projekt nie będzie ingerował w znaczący sposób w wody powierzchniowe i podziemne, gleby, powietrze atmosferyczne i klimat akustyczny. Materiały i tworzywa wykorzystywane podczas prac nie będą miały negatywnego wpływu na środowisko naturalne. Urządzenia wykorzystywane podczas prac będą dopuszczone do stosowania zgodnie z obowiązującymi normami prawnymi. Wszelkie odpady powstałe na etapie realizacji przekazywane będą do unieszkodliwiania wyłącznie podmiotom, które spełniają wymogi formalno-prawne w zakresie odzysku lub unieszkodliwiania oraz zbierania i transportu danego typu odpadu.

W ramach projektu są planowane dodatkowe nasadzenia drzew lub drzew i krzewów, ponad te wynikające z wydanych decyzji administracyjnych, których trwałość będzie wynosiła minimum 5 lat.

Realizacja projektu będzie przebiegać zgodnie ze „Standardem ochrony drzew i innych form zieleni w procesie inwestycyjnym”.

W celu ograniczenia oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia planuje się prowadzenie wszelkich prac budowlanych i instalacyjnych w sposób zapewniający minimalizację emisji do powietrza zanieczyszczeń pyłowych i gazowych pochodzących z robót ziemnych, budowlanych, eksploatacji maszyn roboczych i sprzętu budowlanego dzięki wdrożeniu właściwej, zoptymalizowanej organizacji prac i ograniczeniu czasu ich trwania do niezbędnego minimum. Odpady niebezpieczne powstałe w

WoD → dodatkowe punkty za nasadzenia drzew i pielęgnację zgodnie ze Standardami Ochrony Zieleni

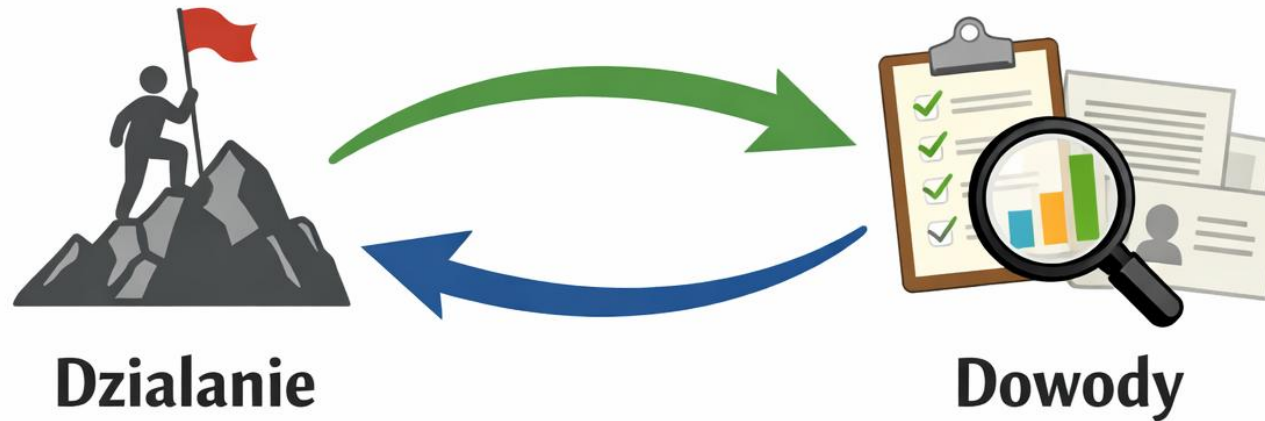
**Cel 6 zasady DNSH:
Ochrona
Bioróżnorodności**

Dowody „stadne”

Utrzymanie zależności Działania - Dowody

Dobre praktyki

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Zasada DNSH – potwierdzanie zgodności w sprawozdaniach / raportach końcowych FEnIKS

W ramach potwierdzenia zgodności z zasadą DNSH w sprawozdaniach / raportach końcowych należy odnieść się do rekomendacji wskazanych dla projektów w dokumentach:

1. Analiza spełniania zasady „nie czyń poważnej szkody” (DNSH), w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) nr 2020/852 dla projektu dokumentu pn. Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027
2. Dokumenty i informacje potwierdzające zgodność z zasadą DNSH przygotowane na etapie WoD (Zał. 4 Zgodność projektu z regulacjami ochrony środowiska i wymogami klimatycznymi; Zał. 4.4 Wykaz dokumentów gromadzonych w celu potwierdzenia spełnienia zasady DNSH w całym cyklu życia projektu; Zał. 4.9 Analiza klimatyczna w zakresie wpływu na klimat i adaptacji do zmian klimatu)
3. Uzyskane decyzje administracyjne np. decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, pozwolenia na budowę.
4. Wszystkie pozostałe dokumenty przygotowanie w danym okresie sprawozdawczym.

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Zasada DNSH – przykładowe dowody dla projektu infrastrukturalnego

Przykładowe dowody:

Etap przygotowania: Studium Wykonalności, dokumentacja środowiskowa, dokumentacja przetargowa, dokumentacja projektowa, protokół odbioru dokumentacji projektowej, wydane decyzje administracyjne (decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, zgody wodnoprawne, pozwolenia na budowę), warunki/standardy techniczne oraz instrukcje wewnętrzne dotyczące etapu projektowania inwestycji, wybrane dokumenty strategiczne.

Etap realizacji: plan ochrony środowiska, raporty Wykonawcy robót z postępu prac, raporty wykonawcy z nadzoru przyrodniczego/środowiskowego, raporty inżyniera w zakresie ochrony środowiska, dzienniki budowy, protokoły odbioru wykonanych urządzeń ochrony środowiska, dokumentacja fotograficzna, certyfikaty zastosowanych materiałów i urządzeń.

Etap eksploatacji: analizy porealizacyjne, instrukcje wewnętrzne wraz z dokumentami potwierdzającymi ich stosowanie, protokoły z przeglądów technicznych wykonanej infrastruktury.

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Sprawozdanie DNSH – przykładowe zapisy na etapie przygotowania dla celu nr 2.

Podjęte działania

- 1) Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla dokumentu „xx” z uwzględnieniem adaptacji do zmian klimatu.
- 2) Opracowanie wewnętrznych dokumentów w zakresie adaptacji do zmian klimatu.
- 3) Przygotowanie załącznika nr 4.x do WoD z uwzględnieniem adaptacji do zmian klimatu.
- 4) Opracowanie dokumentacji przetargowej z uwzględnieniem adaptacji do zmian klimatu.
- 5) Przygotowanie karty informacyjnej przedsięwzięcia z uwzględnieniem adaptacji do zmian klimatu oraz uzyskanie na jej podstawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.
- 6) Określenie ram działania, zakresu wykonania robót prac projektowych.

Wykaz dowodów / dokumentów potwierdzających

- 1) Dokument „xx” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko
- 2) Dokument "Plan adaptacji xx"
- 3) Załącznik nr 4.x do WoD - Analiza klimatyczna w zakresie wpływu na klimat i adaptacji do zmian klimatu
- 4) Dokumentacja przetargowa PFU, OPZ.
- 5) Karta informacyjna przedsięwzięcia wraz z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach znak: ... z dnia ...
- 6) Umowa z Wykonawcą robót.
- 7) Uzyskane decyzje budowlane znak: ... z dnia ...

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Sprawozdanie DNSH – przykładowe zapisy na etapie realizacji (robót budowlanych) dla celu nr 2

Podjęte działania	Wykaz dowodów / dokumentów potwierdzających
<p>1) Zastosowanie materiałów odpornych na działanie czynników klimatycznych posiadających odpowiednie certyfikaty.</p> <p>2) Wykonanie nawierzchni parkingu odpornej na mróz i gwałtowne zmiany temperatur.</p> <p>3) Budowa kanalizacji deszczowej z odprowadzeniem wód opadowych i roztopowych.</p> <p>4) Wykonanie nasadzeń, terenów zielonych, zielonej ściany.</p>	<p>1) Plan Ochrony Środowiska</p> <p>2) Raporty Wykonawcy nr od xx do xx za rok 2025 r. (za miesiąc: xxx)</p> <p>3) Raporty miesięczne Inżyniera nr xx do xx za rok 2025 r. (za miesiąc: xxx)</p> <p>4) Protokoły z posiedzeń Zespołów Roboczych.</p> <p>5) Protokoły odbioru końcowego z dnia xxx</p> <p>6) Dzienniki budowy xxx</p> <p>7) Protokoły wykonania nasadzeń z dnia ...</p> <p>8) Certyfikaty zastosowanych materiałów</p>

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Sprawozdanie DNSH – przykładowe zapisy na etapie eksploatacji dla celu nr 2

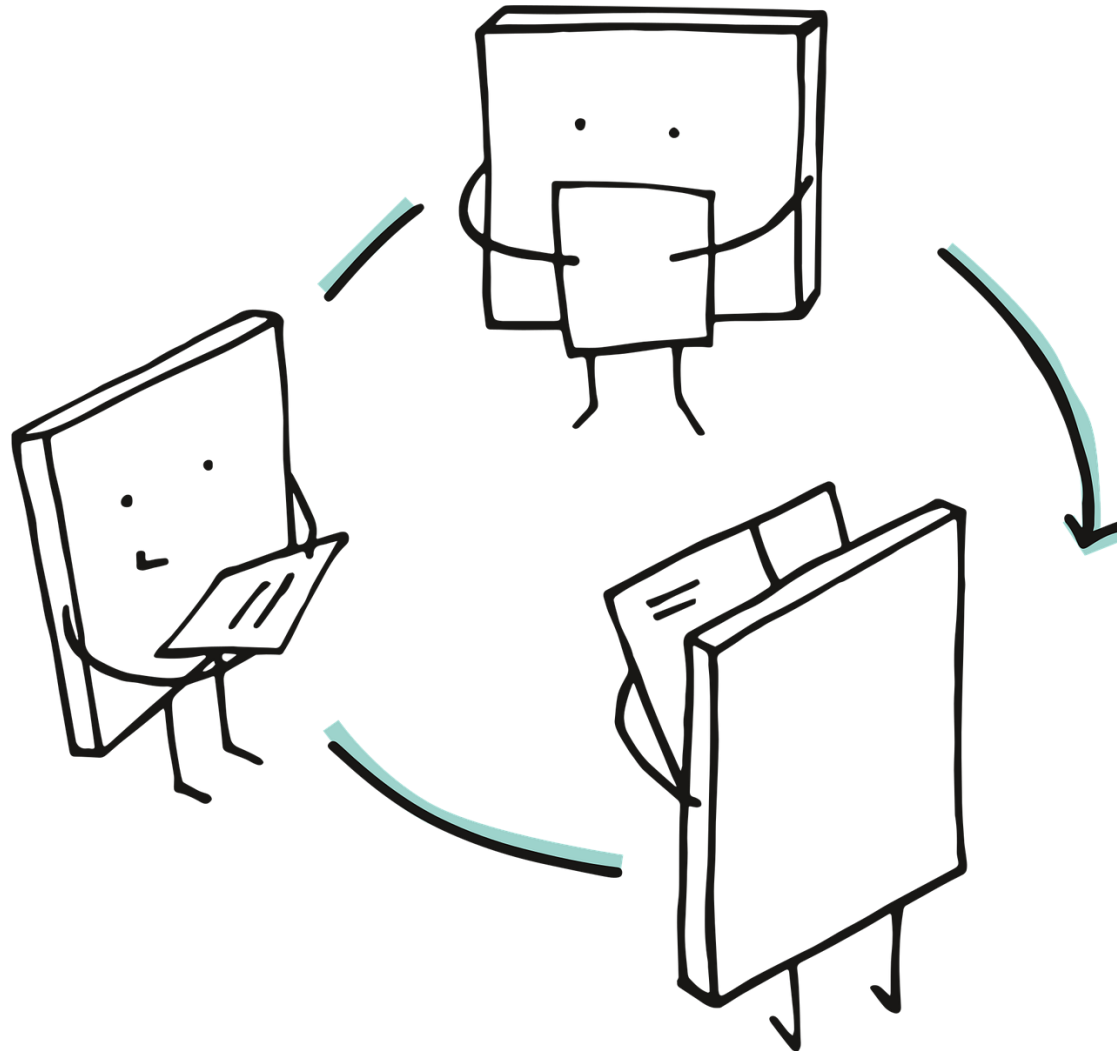
Podjęte działania	Wykaz dowodów / dokumentów potwierdzających
Nie dotyczy. Projekt znajduje się na etapie realizacji.	Nie dotyczy.

Podjęte działania	Wykaz dowodów / dokumentów potwierdzających
<ol style="list-style-type: none">1. Kontrole stanu technicznego zabudowanych urządzeń.2. Opracowanie instrukcji wewnętrznych na wypadek wystąpienia gwałtownych zjawisk klimatycznych.	<ol style="list-style-type: none">1. Protokoły z przeglądów technicznych.2. Instrukcja xx z dnia xxx

1. Należy pamiętać o współpracy wszystkich komórek organizacyjnych zaangażowanych na każdym etapie cyklu życia projektu. DNSH to nie jest tylko zagadnienie z zakresu ochrony środowiska.
2. Należy przeanalizować i uwzględnić w sprawozdaniu rekomendacje wskazane w Analizie DNSH dla programu FEnIKS, WoD oraz uzyskanych decyzjach administracyjnych (przede wszystkim w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach).
3. Każdemu wykonanemu działaniu należy przyporządkować odpowiedni dowód. Należy także unikać wskazywania dowodów „bez pokrycia” w podjętych działaniach.
4. Należy wskazywać konkretne działania wykonane w danym okresie sprawozdawczym, bez używania ogólnych stwierdzeń w rodzaju „Projekt nie ma negatywnego wpływu na środowisko”.
5. Przy pierwszym sprawozdaniu należy zaktualizować listę dowodów.
6. W sprawozdaniu należy również uwzględnić działania wykonane przed podpisaniem UoD (o ile dotyczy).

Sesja pytań i odpowiedzi

Fundusze Europejskie

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

**Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko**

**Rzeczpospolita
Polska**

**Dofinansowane przez
Unię Europejską**

